

Apostel Thomas Kerk
www.pgenschede.nl/atc

Ds. Jaco Zuurmond

24 november 2013 – Laatste zondag kerkelijk jaar
2Koningen 5,1-19a

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Met een twintigtal ouderen spraken we onlangs in het Ariënsstaete – één van de verzorgingstehuizen in Enschede Noord – over de vraag ‘wat is er na de dood’. De vraag werd namelijk gesteld in één van de laatste hoofdstukken van het boekje ‘de Doornse Catechismus’.

In zo’n kring in zo’n huis is de dood altijd erg dichtbij. Telkens weer vallen gaten. Maar daags ervoor had de TV dat beeld getoond van die moeder op de Filipijnen, met een overleden kindje in haar armen dat ze niet los wilde laten. En vooral dát beeld kwam bij ons boven, toen wij praatten over de vraag ‘Wat is er na de dood?’

Met zo’n beeld voor ogen ontdek je dat het niet meevalt... om altijd vol te houden dat een mensenleven van ongekende waarde is, van eindeloze waarde. Eén storm, één golf kan zo maar zo veel slachtoffers maken. Mensen worden weggeveegd alsof het niets is, alsof ze niets zijn, alsof we niets zijn.

Om dan niet cynisch te worden... om dan tegen de klippen op toch de waarde van een mensenleven vol te houden... dat lukt misschien gewoonweg niet zonder een visioen, zo merkten we. Soms, vaak, hebben we hebben ze zo nodig, die visioenen die vertellen van nabijheid van God niet alleen in het leven, maar ook in het sterven van mensen. Visioenen die vertellen van een God die een mensenleven bewaart, dwars door de overmacht van veel te veel dood heen. Visioenen die daarom vertellen van een overkant. Een gene zijde. Hoe ongrijpbaar die beelden ook zijn, en moeten blijven!

Het verhaal van Naäman vertelt vandaag van zo’n visioen. Het is een doopverhaal. Zeven keer zelfs ondergaat Naäman de doop. De onderdompeling in de Jordaan. Wie wordt gedoopt trekt met Israël dóór de Jordaan, om aan de overzijde, in het land van Gods belofte, weer op te staan. Aan de overzijde van het water vindt een mens nieuw leven. Een andere kans van leven. Kans voor ander leven, de dood voorbij. Prachtig wordt het verteld (Naardense Bijbel) in het verhaal van Naäman: ‘zijn vlees keert terug als het vlees van een kleine jongen’. Een visioen. De doodsmacht voor eens en vooral van ons afgespoeld.

Tegelijk is het verhaal van Naäman een realistisch verhaal. Zo’n visioen is mooi. Maar is het niet té ver weg? Is het niet té ver weg om er hier en nu mee te kunnen leven? Hier in dit gewone leven, waar allerlei machten soms zó zwaar op je leunen (5,18), dat jij ongewild en onbedoeld toch steeds weer knielt voor allerhande doodsmachten in deze nog niet verlost wereld. Zo snel val je terug in cynisme, kilheid, hardheid. Naäman weet er alles van...

En daarom vraagt hij om die twee muilnierlasten aarde. Het is een stukje van die overkant, van dat land van Gods belofte, dat Naäman mee terug neemt, het gewone leven in. Om hier en nu, in dat hele concrete leven, midden in deze nog niet verlost wereld, de relatie in stand te houden met die nieuwe aarde. Door deze paar zakken tastbare aarde wordt het visioen tot dragende grond voor leven hier en nu. Het gaat in dat mooie visioen om dit leven, hier en nu, met alle pijn om zo veel gemis, met zo veel doodsmacht die heerst ook tussen mensen... toch is dit leven, hier en nu, van eindeloze waarde. Zo vertelt ons vandaag Naäman, met z’n muilnierlast aarde. Uit dit visioen, óp dit visioen valt te leven.

“Het heeft een tijd geduurd..”, zo vertelde ze mij onlangs. Goed twee jaar geleden moest ze plots afscheid nemen van haar man. “Het heeft een tijd geduurd, maar sinds kort kan ik weer met genoeg en voldoening terugkijken op al het goede dat we samen hebben gehad. Het gemis is er natuurlijk nog, en er is zeker nog veel verdriet. Maar het staat niet langer de vreugde in de weg om de tijd die we samen hebben gehad. We hebben het goed gehad samen. ” Een mensenleven is van eindeloze waarde.

Zo noemen we vandaag de namen van hen van wie wij afscheid moesten nemen in het voorbije jaar. Omdat hun leven van eindeloze waarde is. En blijft. Voor God. Voor ons.

Amen